

Sygn. akt IV CSK 192/09

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa J.D.
przeciwko D.D.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 czerwca 2009 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 20 listopada 2008 r., sygn. akt [...],

odrzuca skargę kasacyjną i oddala wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 20 listopada 2008 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 4 lipca 2008 r. oddalającego powództwo w sprawie przeciwko D.D. o zapłatę.

Od powyższego wyroku powód wniósł skargę kasacyjną. W skardze, opartej na drugiej podstawie kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), zarzucał naruszenie art. 233 § 1 w zw. z art. 391 k.p.c. oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ §1 pkt 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a leżącymi raczej w interesie powszechnym (por. wyrok SN z dnia 23 lutego 2006 r., II CSK 126/05, LEX nr 179973). Rozpoznanie skargi winno przysłużyć się ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania, tudzież zapewnieniu jednolitości orzecznictwa sądowego w tych sprawach, na kanwie których możliwe jest dokonanie zasadniczej wykładni przepisu ustawy, mającej walor generalny i abstrakcyjny (postanowienie SN z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147). Jest zatem oczywiste, że nie każde orzeczenie – nawet błędne – zasługuje na to, aby stać się przedmiotem kontroli kasacyjnej.

Jedną z cech kreatywnych skargi kasacyjnej jest obowiązek sformułowania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z jego uzasadnieniem (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.). Zważywszy na dwuetapowość postępowania kasacyjnego, wyrażającą się w istnieniu tzw. przedsądu, uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania spełnia niezwykle doniosłą funkcję, pozwalając Sądowi Najwyższemu na wstępne zapoznanie się z argumentami prawnym strony skarżącej.

Wnosząc o przyjęcie skargi do rozpoznania powód podniósł, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na potrzebie wyjaśnienia dopuszczalności przyjmowania za własne przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji.

Zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń lub oceny dowodów (postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, niepubl.). Ponadto skarżący musi wykazać, że jest to zagadnienie nowe i nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie sądowym, a potrzeba jego wyjaśnienia istnieje w interesie publicznym.

Wskazane przez powoda zagadnienie zostało już w orzecznictwie rozwiązane. Zgodnie z utrwalonym poglądem, jeżeli sąd drugiej instancji podziela stanowisko sądu pierwszej instancji, to może ograniczyć się do stwierdzenia, iż przyjmuje jego ustalenia i wnioski jako swoje (por. m. in. wyrok SN z dnia 8 grudnia 2005 r., II CK 317/05, LEX nr 188553, postanowienie SN z dnia 20 października 2004 r., I CK 180/04, niepubl., postanowienie z dnia 11 lipca 2000 r., IV CKN 75/00, niepubl.).

W badanej sprawie Sąd Apelacyjny przytoczył ustalenia oraz wnioski Sądu Okręgowego i przyjął je za swoje. Jednocześnie umotywowował własne stanowisko w tym zakresie odnosząc się do zarzutów apelacji i wskazując na ich bezzasadność.

W ocenie Sądu Najwyższego skarżący, pod pozorem formułowania zagadnienia prawnego, w istocie zmierza do zakwestionowania ustaleń poczynionych przez Sądy, o czym świadczą sformułowane przez niego zarzuty, które należało ocenić jako niedopuszczalne. Zgodnie bowiem z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów. Każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, choćby pod pozorem naruszenia prawa materialnego albo procesowego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny, a jeżeli skarga oparta była tylko na takich zarzutach, podlega ona odrzuceniu (zob. wyrok SN z 4 stycznia 2007 r., V CSK 364/06,

por. ponadto postanowienie z dnia 4 listopada 2008 r., II PK 82/08, z dnia 8 maja 2008 r., V CSK 579/07, wyrok z dnia 17 kwietnia 2008 r., I CSK 500/07, nie publ., dostępne w systemach informacji komputerowej).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Skargę podlegającą odrzuceniu kwalifikować należy jako sporządzoną sprzecznie z zasadami profesjonalizmu. W judykaturze utrwalony jest pogląd, według którego czynności adwokata ustanowionego z urzędu, które są sprzeczne z zasadami profesjonalizmu, nie uzasadniają przyznania mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej (postanowienie SN z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, nr 6, poz.123). Wniesienie przez pełnomocnika ustanowionego przez sąd także środka prawnego oczywiście bezzasadnego nie uzasadnia przyznania mu od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (postanowienie SN z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008 nr 3, poz.41). Należało więc oddalić wniosek o przyznanie tych kosztów.